

PSYCHIATRICKÁ SPOLEČNOST
České lékařské společnosti J. E. Purkyně

PSYCHIATRIC ASSOCIATION
of the Czech Medical Association J. E. Purkyně

Praha hostí kongres Evropské psychiatrické asociace (EPA). Nabídne nejnovější poznatky z oblasti psychiatrie

25. 3. 2026, PRAHA – Česká metropole bude 28.–31. března 2026 hostit kongres Evropské psychiatrické asociace, který je nejvýznamnější akcí tohoto typu v Evropě. Mottem letošního ročníku je „Duševní zdraví: zlepšování péče a rozšiřování obzorů“ – nejvýznamnější světoví odborníci budou prezentovat nejnovější poznatky ve vědeckých sympoziích, workshopech, debatách, kurzech, setkáních s experty a plenárních přednáškách. Na přípravě kongresu se významně podílí Psychiatrická společnost ČLS JEP, a to jak organizačně, tak po odborné stránce. Čeští zástupci představí například špičkový výzkum schizofrenie.

„EPA sdružuje evropské psychiatry a národní psychiatrické společnosti z celé Evropy, je významným stakeholderem při vytváření odborných doporučení a stanovisek. Ovlivňuje tak politiku orgánů EU v oblasti duševního zdraví a hájí zájmy oboru, pořádá pravidelná odborná setkání, kongresy, symposia, dílny, organizuje webináře. Významná je i podpora mladých psychiatrů stojících na počátku kariéry,“ vysvětluje předseda Psychiatrické společnosti ČLS JEP prof. MUDr. Tomáš Kašpárek, Ph.D.

Krizi duševního zdraví řeší prakticky celá Evropa

Významný nárůst duševních obtíží pozorují odborníci napříč Evropou a na tuto situaci hledají účinnou odpověď. „V Česku se vyrovnáváme se souběhem 4 nepříznivých trendů: nedokončená transformací zdravotních a sociálních služeb pro pacienty se závažnými duševními nemocemi, nárůstem potřeby psychiatrické a psychoterapeutické péče pro jinou skupinu pacientů v souvislosti s krizí duševního zdraví, nepříznivým, mnoho desetiletí zanedbávaným stavem infrastruktury s nedostatečným pokrytím sítě služeb v době deficitů národních rozpočtů, a nedostatečnou personální kapacitou veškerého odborného personálu. Sdílení zkušeností může pomoci hledat nové přístupy a perspektivy,“ popisuje profesor Kašpárek.

Mezi dalšími aktuálními tématy, která jsou na kongresu zastoupena, jsou především psychedelika a jejich terapeutický potenciál, zejména v léčbě rezistentní depresivní poruchy, kde se pro jejich bezprostřední nástup účinku vžil název „rychle působící antidepresiva“. Dalším velkým tématem jsou nové technologie a jejich aplikace v psychiatrii, virtuální realita a zejména umělá inteligence. S jejím praktickým využitím ve výzkumu a v klinické praxi se pojí také řada etických otázek, které čekají na svoje zodpovězení.

Etickým problémem může být i nadměrná „psychiatrizační“ běžných životních situací a problémů, které legitimizují nové psychiatrické diagnózy, o tom bude v diskusi expertů hovořit přednosta plzeňské psychiatrické kliniky prof. MUDr. Jan Vevera, Ph.D. Jeho oponentem bude jeden z autorů psychiatrické části Mezinárodní klasifikace nemocí (MKN-11) a amerického psychiatrického manuálu DSM-5 prof. Wolfgang Gaebel z Německa. Mezi další témata bude patřit například vliv zánětu při vzniku duševních poruch nebo podpora mladých psychiatrů v začátcích kariéry. Velký prostor je věnován také využití neurostimulačních metod v léčbě duševních poruch.

V Česku probíhá špičkový výzkum schizofrenie

Zástupci Psychiatrické společnosti ČLS JEP profesor Tomáš Kašpárek a ředitel Národního ústavu duševního zdraví profesor Jiří Horáček ve společném sympoziu s předními experty EPA představí špičkový výzkum schizofrenie, který probíhá v Česku.

PSYCHIATRICKÁ SPOLEČNOST
České lékařské společnosti J. E. Purkyně

PSYCHIATRIC ASSOCIATION
of the Czech Medical Association J. E. Purkyně

Profesor Horáček na základě výzkumu rybiček *Gnathonemus Petersii* (rypoun Petersův) a jejich elektrické komunikace dokázal vytvořit animální model, v němž je možné zkoumat specifické příznaky schizofrenie. „Přestože svět nyní čelí řadě zásadních výzev, které dopadají na duševní zdraví, nesmíme zapomínat na základní výzkum těch nejzávažnějších psychických poruch. Proto budeme na konferenci prezentovat zcela nový a unikátní model schizofrenie založený na rybách, které umožňují hodnotit elektrickou komunikaci, tedy analog řeči člověka. Tento model umožní lepší pochopení podstaty schizofrenie a obohatí i možnost testování léčby na řečovou dimenzi této vážné nemoci,“ vysvětluje profesor Horáček.

Profesor Kašpárek představí studii, která využívá kmenové buňky k získání živých patientských neuronů a glie (tyto buňky mozku nelze získat jinak než biopsií, ta se však u duševních onemocnění neprovádí) k detekci jejich narušeného fungování a hodnocení účinnosti antipsychotik – léků na schizofrenii. Díky této metodě vědci mohou nejen odhalit hlubší biologickou podstatu schizofrenie, ale také v budoucnu vytvořit novou metodu individualizované léčby pro konkrétní pacienty. Takovéto informace mají potenciál v blízké budoucnosti změnit způsob léčby schizofrenie.

Českou stopu nalezneme také v celé řadě dalších odborných sdělení, symposií a workshopech organizovaných psychofarmakologickou sekcí EPA, jejímž předsedou je prof. Pavel Mohr. Psychiatrická společnost souběžně s kongresem pořádá tzv. EPA fórum, které propojuje odbornou veřejnost i zástupce pacientů s evropskými policymakery. Vystoupí zde i ministr zdravotnictví Adam Vojtěch, který se ve svém příspěvku bude zabývat personalizovanými a inovativními přístupy k duševnímu zdraví.